

Barne-, ungdoms-
og familiedirektoratet

Ungdom om foreldre

Gjennomført av Sentio Research Norge

Juli 2018

sentio
research
norge

Innhold

Om undersøkelsen	2
Hovedfunn	2
Beskrivelse av utvalget	3
Resultater	4
Kontakt med mor og far	4
Aktiviteter med mor og far	6
Samtale med mor og far	10
Forholdet til mor og far	11

Om undersøkelsen

Denne undersøkelsen omhandler ungdoms forhold til sine foreldre og er rettet mot ungdom i alderen 15-20 år. Undersøkelsen ser blant annet på hvem av foreldrene man gjør/gjorde ulike aktiviteter med, og hvem man snakker med om ulike temaer, og har i denne sammenheng et særlig fokus på forskjellen mellom fedre og mødre.

Undersøkelsen er gjennomført i juli 2018 av Sentio Research Norge på oppdrag for Bufdir.

Datainnsamlingen ble gjennomført via Norstats webpanel i perioden 6. juni-12. juli 2018. Utvalget er landsrepresentativt og består av 1004 ungdommer i alderen 15-20 år. Utvalget er vektet på kjønn, alder og geografi, for best mulig å gjenspeile populasjonen.

Hovedfunn

Kontakt med mor og far

- Seks av ti ungdommer som kun bor hos en av foreldrene, har også kontakt med den andre forelderen. Fysiske besøk er den mest utbredte kontakten å ha med forelderen man ikke bor hos, etterfulgt av kontakt via meldinger. Også kontakt via sosiale medier og telefonkontakt, Skype eller lignende er nokså utbredt.
- Det er flest som treffer forelderen de ikke bor med, én eller noen ganger i måneden.

Aktiviteter med mor og far

- Det er de samme aktivitetene man gjør oftest både med mor og med far: spise sammen, se tv/film, diverse hobbyer, samt besøke venner og familie. Det samme gjelder aktivitetene man gjør sjeldnest: game, øveleskjøre og gjøre lekser. En gjennomgående trend er at ungdommene gjør aktivitetene litt oftere med mor enn med far.
- På spørsmål om hvem av foreldrene som lærte en ulike aktiviteter som å sykle, svømme, stå på ski/skøyter, osv., svarer flertallet av ungdommene at de lærte enten mest av far eller omtrent like mye av mor og far.

Samtale med mor og far

- Det er mest utbredt å snakke enten mest med mor eller med begge foreldre om ulike temaer som hverdagen, interesser, relasjoner, sosiale medier, osv.

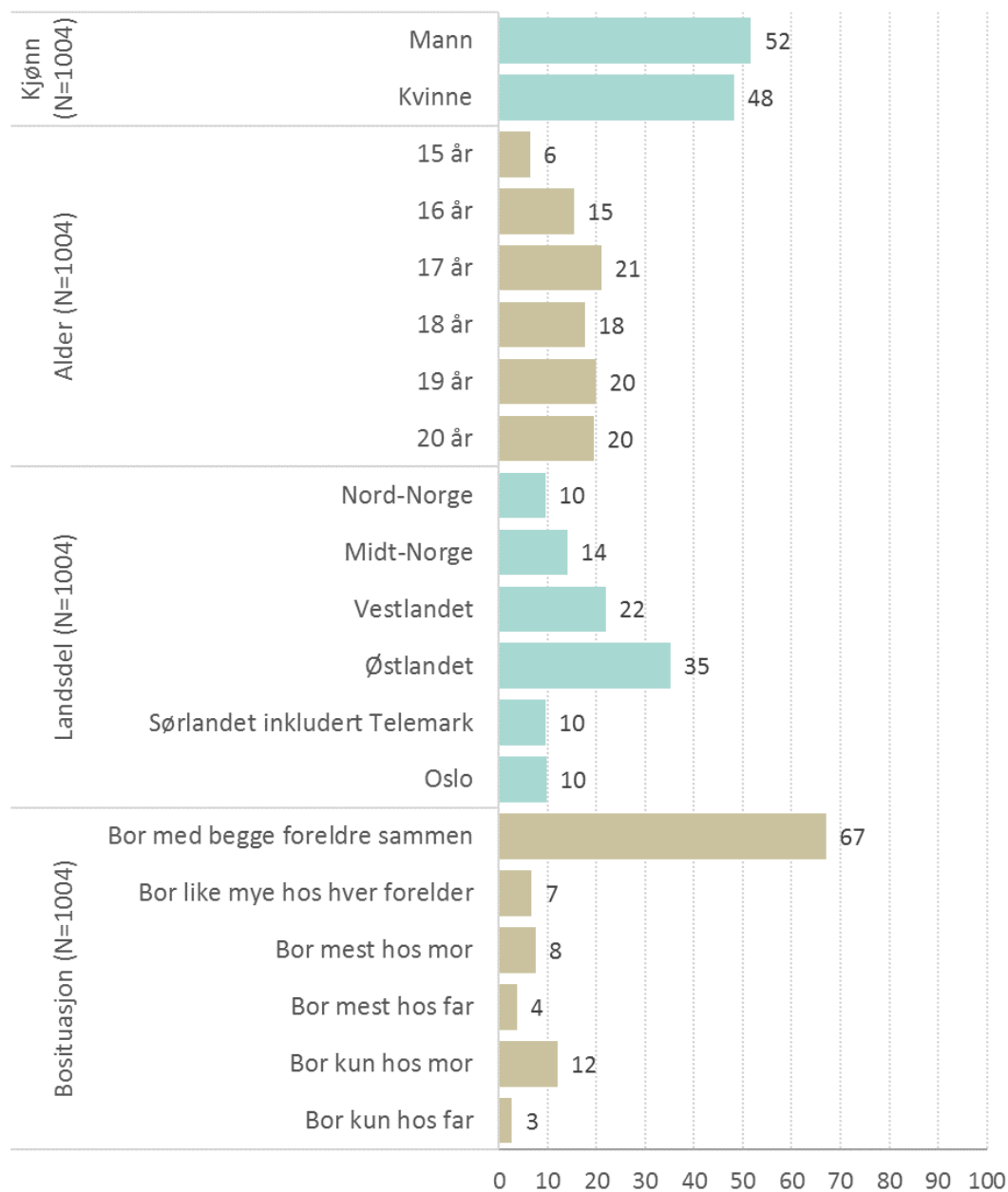
Forholdet til mor og far

- Ungdommene mener at både mor og far i stor grad stiller opp for dem når de trenger det, og at foreldrene aksepterer dem som de er. Ungdommen mener dette stemmer enda litt bedre når det gjelder mor enn far.
- Det er de samme situasjonene som forekommer oftest både med mor og med far, og det samme gjelder det som skjer sjeldent. Det å ha det gøy sammen med mor/far, og å få skryt av mor/far, er svært vanlig, dog enda litt vanligere når det gjelder mor. Videre er det lite utbredt både å game med og krangle med mor/far, samt at mor/far involverer seg i ungdommens liv på sosiale medier – uavhengig av forelder. Ifølge ungdommen vet mor oftere enn far hvor man er, og hvem man er sammen med på fritida. I tillegg sier mor oftere at man må være forsiktig.
- Fire av ti ungdommer sier de har blitt pushet av mor og/eller far til å gjøre noe de egentlig ikke turte. Det er litt flere som sier de har blitt pushet av far (34 prosent) enn av mor (29 prosent).

Beskrivelse av utvalget

Figuren nedenfor viser sammensetningen av utvalget i undersøkelsen.

Figur 1: Bakgrunn. Prosent.

Kjønnfordelingen i utvalget er nokså jevn. Omtrent fire av ti respondenter er 15-18 år, mens seks av ti er mellom 18 og 20 år. Til sammen 24 prosent bor i Nord- eller Midt-Norge, 32 prosent på Vest- eller Sørlandet, og 45 prosent på Østlandet eller i Oslo.

To av tre ungdommer i utvalget oppgir at de bor med begge sine foreldre, og at foreldrene bor sammen. Til sammen 12 prosent bor mest hos den ene forelderen, og til sammen 15 prosent bor kun hos en forelder. Det er mest utbredt både å bo mest og kun hos mor (hhv. 8 og 12 prosent), sammenlignet med mest eller kun hos far (hhv. 4 og 3 prosent). Syv prosent bor like mye hos hver av foreldrene.

Andelene som enten bor hos begge foreldre sammen, like mye hos begge foreldre, mest hos mor eller kun hos far, er alle omtrent de samme blant gutter og jenter. Det er imidlertid litt flere gutter enn jenter som bor mest hos far (5 mot 2 prosent), mens litt flere jenter enn gutter bor kun hos mor (14 mot 10 prosent).

Andelen som bor hos begge foreldre sammen, er høyest blant 15-åringene (71 prosent) og lavest blant 19-åringene (61 prosent). Motsatt er det flest 19-åring og færrest 15-åring som bor kun hos mor (hhv. 15 og 5 prosent). Andelen som bor mest hos far, er litt høyere blant de over 18 år, enn de yngre. Ellers er aldersforskjellene små.

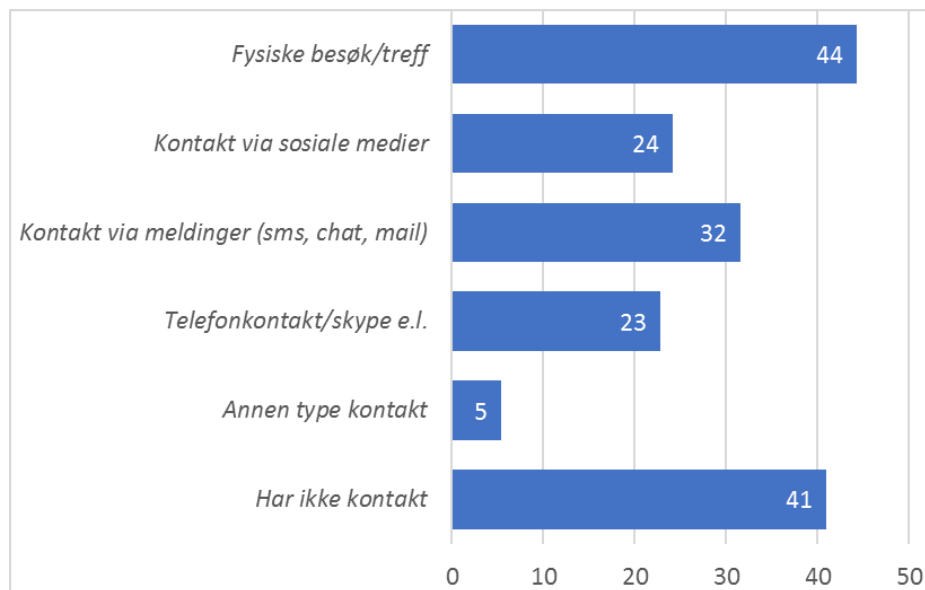
Resultater

Ungdommene ble bedt om å ta stilling til ulike spørsmål og påstander om sine foreldre, og hva man gjør av aktiviteter sammen med dem. De som hadde flyttet hjemmefra, ble bedt om å svare med utgangspunkt i da de fortsatt bodde hjemme.

Kontakt med mor og far

De som oppga at de bor/bodde hos kun mor eller kun far, fikk ulike spørsmål om kontakten med forelderen de *ikke* bor hos.

Figur 2: Hva slags kontakt har du med den forelderen som du ikke bor hos? Flere svar mulig. Prosent. N=149.

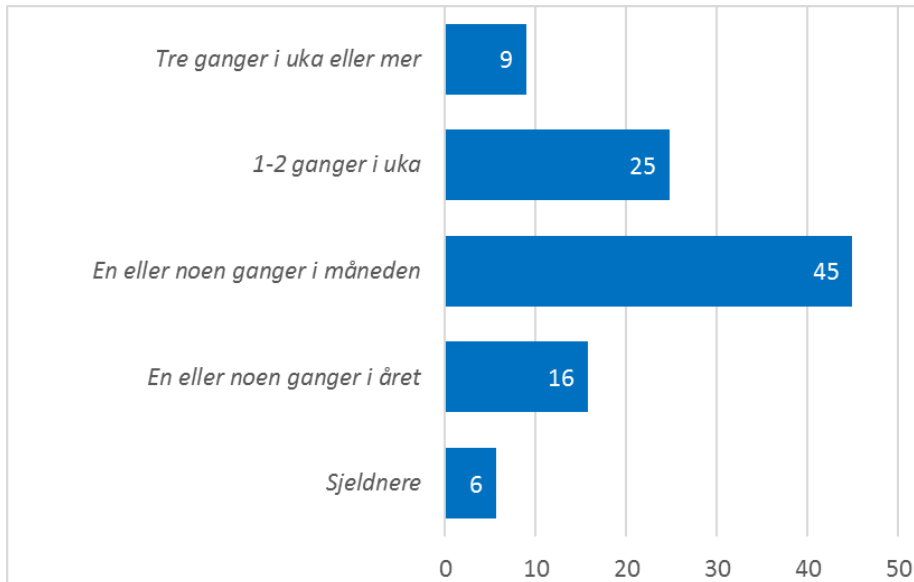
Fysiske besøk er den mest utbredte kontakten å ha med forelderen man ikke bor hos (44 prosent). En tredjedel av ungdommene som kun bor hos den ene forelderen, har kontakt med den andre forelderen via *meldinger*. Også kontakt via *sosiale medier* og *telefonkontakt, Skype eller lignende* er nokså utbredt (hhv. 24 og 23 prosent). 41 prosent har *ingen* kontakt med den forelderen de ikke bor hos.

Åtte ungdommer oppgir å ha annen type kontakt med forelderen de ikke bor med, enn det nevnte. Blant annet blir *felles reiser* og *jobb* nevnt her. Et par sier også at denne forelderen er død.

- Jenter har jevnt over mer kontakt med forelderen de ikke bor hos, enn gutter. 48 prosent av guttene og 36 prosent av jentene oppgir at de ikke har noen kontakt med denne forelderen.

- Ungdom som kun bor hos far, har jevnt over mer kontakt med mor, enn de som kun bor hos mor, har med far. 43 prosent av de som kun bor med mor, har ingen kontakt med far, mens 33 prosent av de som bor med far, ikke har kontakt med mor overhodet.

Figur 3: Hvor ofte er du i kontakt med den forelderen som du ikke bor hos? Prosent. N= 88.¹

Det er flest som treffer forelderen de ikke bor med, én eller noen ganger i måneden (45 prosent). 34 prosent møtes oftere enn dette, mens 21 treffer denne forelderen sjeldnere enn månedlig.

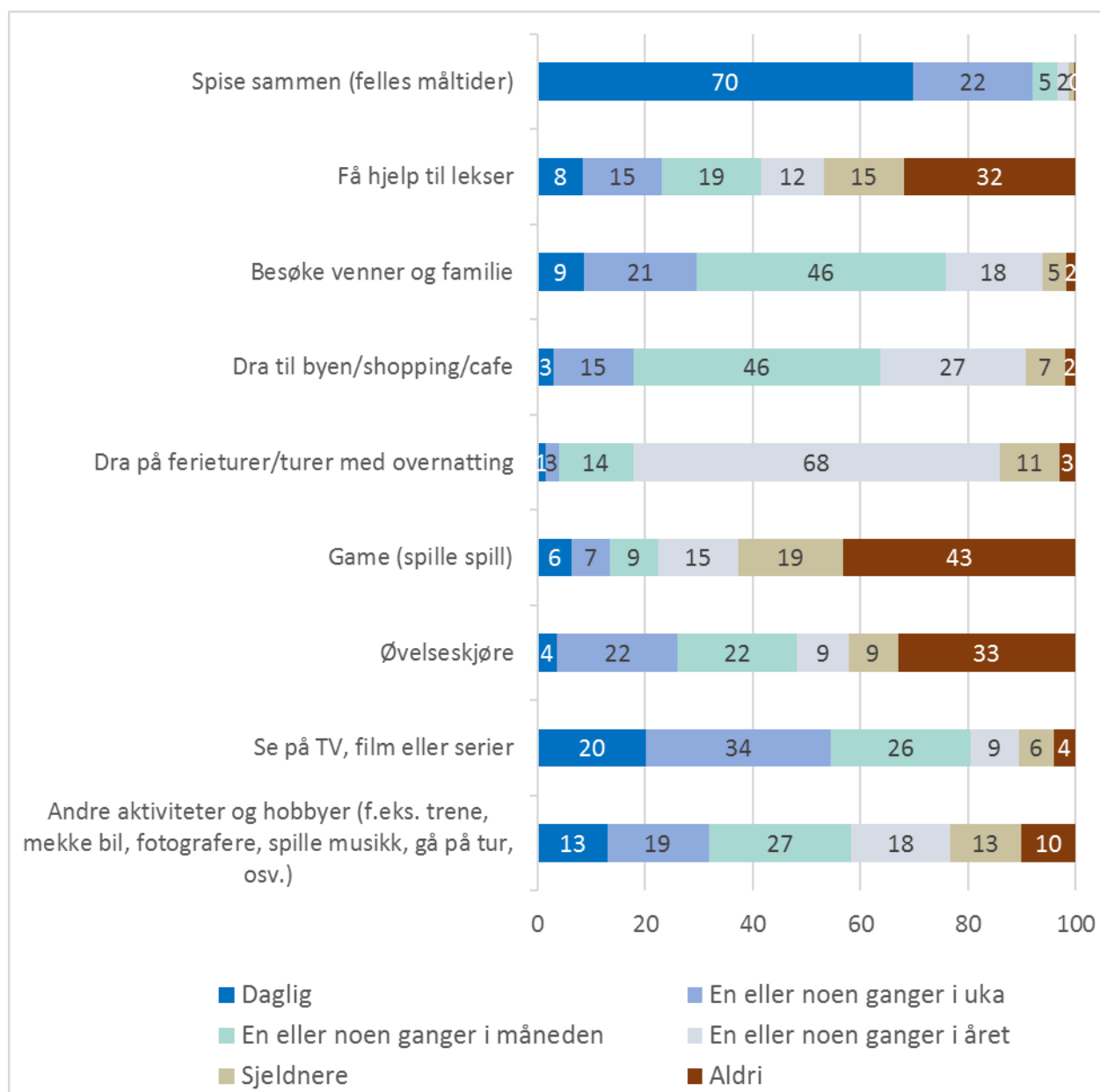
Grunnet lavt antall svar på dette spørsmålet, er det vanskelig å påvise signifikante forskjeller mellom undergruppene.

¹ Dette spørsmålet ble kun stilt til ungdommene som oppga å ha en form for kontakt med forelderen de ikke bor med.

Aktiviteter med mor og far

Videre fikk respondentene ulike spørsmål om aktiviteter med mor og far.

Figur 4: Hvor ofte gjør du vanligvis følgende aktiviteter sammen med mor? Prosent. N=932-996.

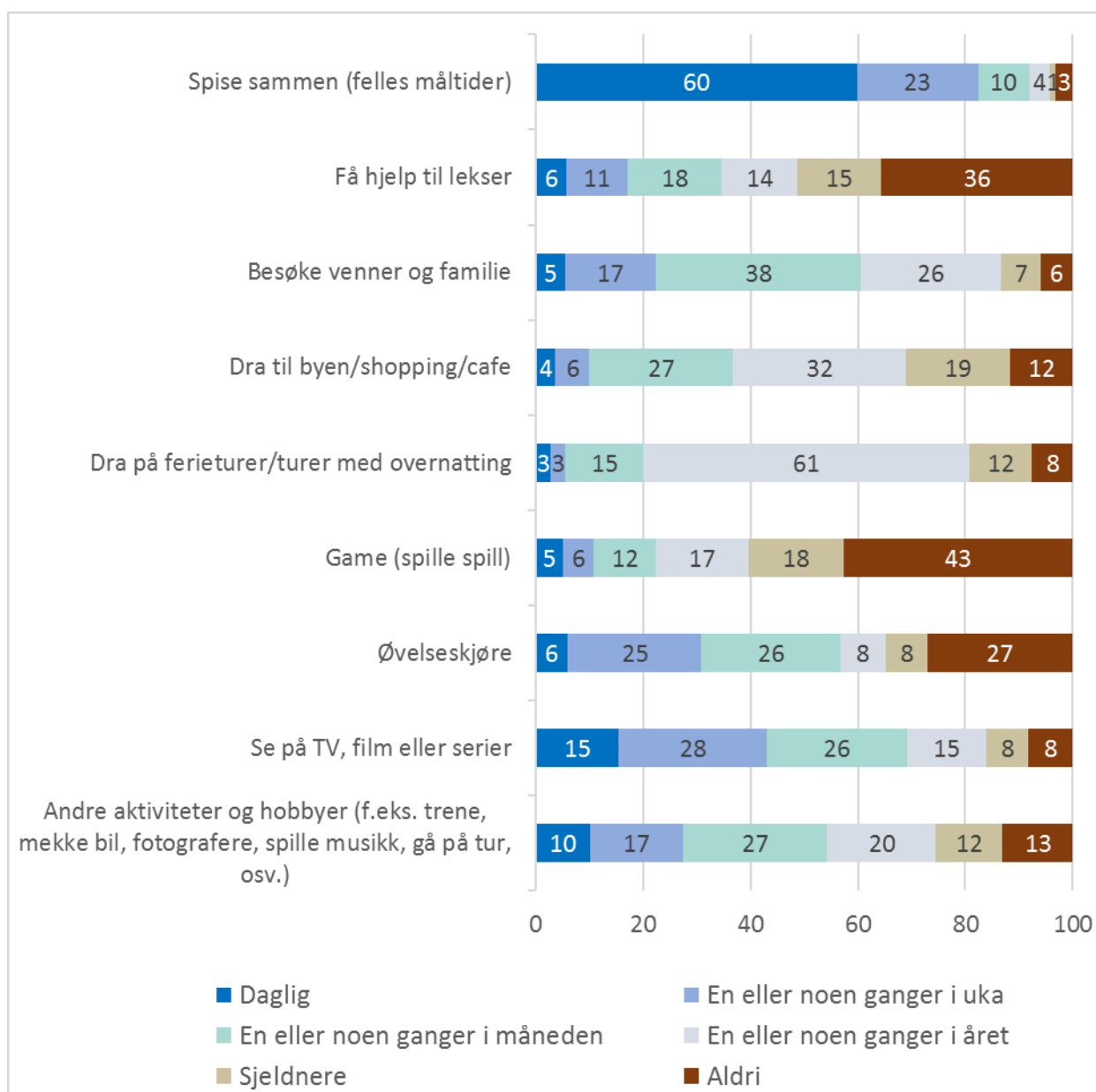
Den vanligste aktiviteten å gjøre sammen med mor, er å spise sammen; 70 prosent gjør dette *daglig*. Aktiviteter som å se tv, film eller serier, og øvelseskjøre², er det mer utbredt å gjøre *én eller noen ganger i uka*, mens det å besøke venner/familie, dra til byen/shopping/kafe, få hjelp til lekser, samt andre aktiviteter som trening, turer osv, er noe flest gjør med mor på *månedlig* basis.

Mange ungdommer drar også på ferier og lengre turer med mor, og klart flest (68 prosent) gjør dette *én eller noen ganger i året*. Det er nokså lite utbredt å game med mor; til sammen 62 prosent gjør dette *sjeldnere enn en gang i året eller aldri*. Det er også forholdsvis store andeler som oppgir *aldri* å øvelseskjøre (33 prosent) eller gjøre lekser (32 prosent) med mor.

² Kun ungdommer eldre enn 16 år fikk spørsmål om øvelseskjøring.

- Kjønnforskjellene er jevnt over nokså små, med unntak av gaming med mor, som gjøres oftere av gutter enn jenter. 20 prosent av guttene gamer med mor på ukentlig eller daglig basis, mot seks prosent av jentene.
- Jo eldre ungdommen er, jo sjeldnere gjør de de ulike aktivitetene med mor. Unntaket er gaming med mor, som forekommer oftest blant de i 16-17-årsalderen: 16-18 prosent gamer ukentlig eller oftere med mor, mot 9-13 prosent av de yngre og eldre ungdommene.
- Et generelt mønster er at aktivitet med mor er mest utbredt blant de som bor med begge foreldre sammen, mest/kun hos mor, eller like mye hos mor og far. De som bor mest hos far, gjør aktiviteter med mor noe sjeldnere, og de som kun bor hos far, gjør det i størst grad enda sjeldnere eller aldri.

Figur 5: Hvor ofte gjør du vanligvis følgende aktiviteter sammen med far? Prosent. N=888-953.

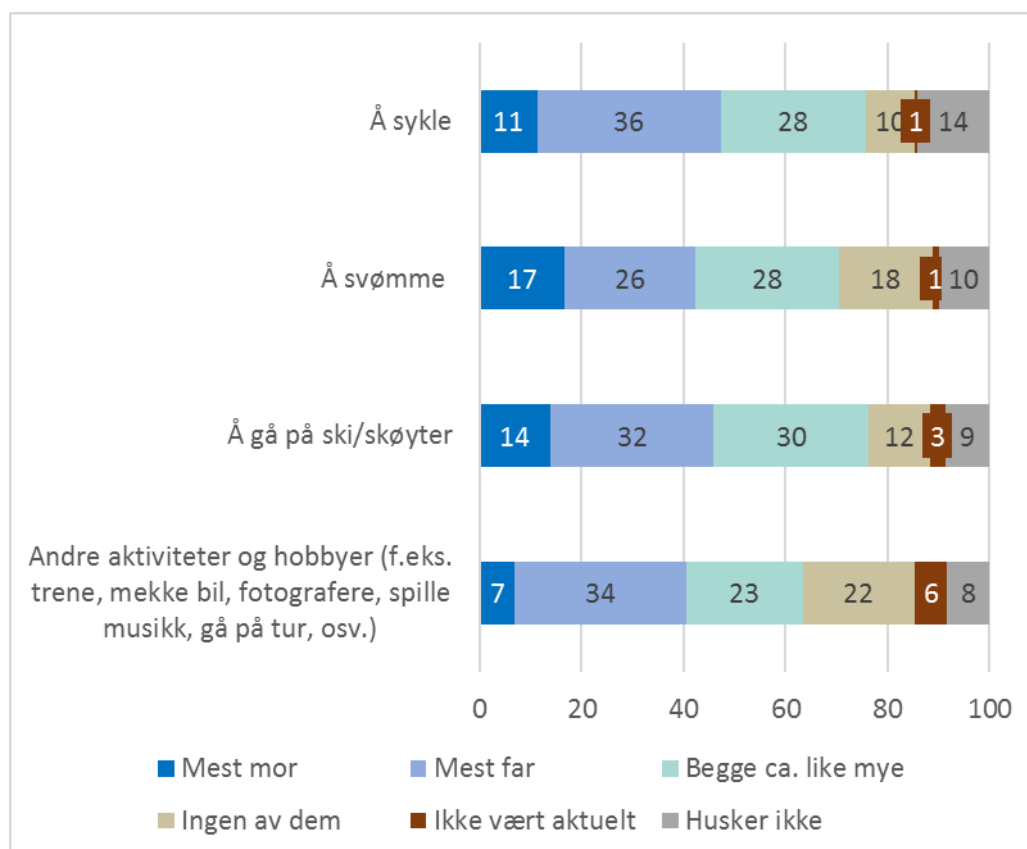
Den vanligste aktiviteten å gjøre sammen med far, er å spise sammen; 60 prosent gjør dette *daglig*. Å se tv, film eller serier er det mer utbredt å gjøre *én eller noen ganger i uka*, mens det å besøke

venner/familie, øvelseskjøre³, få hjelp til lekser, samt andre aktiviteter som trening, turer osv, er noe flest gjør med far på *månedlig* basis. Mange ungdommer drar også til byen/shopping/kafe, samt på ferier og lengre turer med far, noe flest gjør *én eller noen ganger i året*. Det er nokså lite utbredt å game med far; til sammen 61 prosent gjør dette *sjeldnere enn en gang i året eller aldri*. Det er også forholdsvis store andeler som oppgir *aldri* å gjøre lekser (36 prosent) eller øvelseskjøre (27 prosent) med far.

- Kjønnforskjellene er jevnt over nokså små. Unntakene av gaming, øvelseskjøring og andre aktiviteter/hobbyer, som alle gjøres daglig med far av flere gutter enn jenter.
- Jo eldre ungdommen er, jo sjeldnere gjør de de ulike aktivitetene med far.
- Et generelt mønster er at aktivitet med far er mest utbredt blant de som bor med begge foreldre sammen, mest/kun hos far, eller like mye hos mor og far. De som bor mest hos mor, gjør aktiviteter med far noe sjeldnere, og de som kun bor hos mor, gjør det i størst grad enda sjeldnere eller aldri.

Sammenlignet med hvor ofte man gjør de ulike aktivitetene med *mor*, er mønsteret for far, svært likt. Det er de samme aktivitetene man gjør oftest, både med mor og med far, og det samme gjelder aktivitetene man gjør sjeldnest. En gjennomgående trend er imidlertid at ungdommene gjør aktivitetene de gjør ofte, *enda* oftere med mor enn med far. I tillegg oppgir litt flere ungdommer *aldri* å gjøre de ulike aktivitetene med far, sammenlignet med mor – med unntak av øvelseskjøring.

Figur 6: Hvem av dine foreldre lærte deg følgende? Prosent. N=1004.

³ Kun ungdommer eldre enn 16 år fikk spørsmål om øvelseskjøring.

På spørsmål om hvem av foreldrene som lærte en ulike aktiviteter, svarer flertallet av ungdommene at de lærte enten mest av far eller omtrent like mye av mor og far.

36 prosent sier de lærte å *sykle* mest av far. Til sammenligning svarer kun elleve prosent at de lærte dette mest av mor. 28 prosent lærte sykling av begge foreldre. Til sammen 25 prosent av ungdommene husker ikke hvem som lærte dem å sykle, at det verken var mor eller far, eller at dette ikke har vært aktuelt.

26 prosent lærte å *svømme* mest av far, mens 17 prosent lærte dette av mor. 28 prosent lærte svømming av begge foreldre, mens de resterende 29 prosentene verken lærte det av mor eller far, ikke husker, eller sier det ikke har vært aktuelt.

Å *gå på ski/skøyter* er noe flest ungdommer har lært mest av far (32 prosent), mens 14 prosent lærte dette av mor. Mange (30 prosent) lærte imidlertid dette like mye av begge, mens 24 prosent lærte det av verken mor eller far, ikke husker, eller sier det ikke har vært aktuelt.

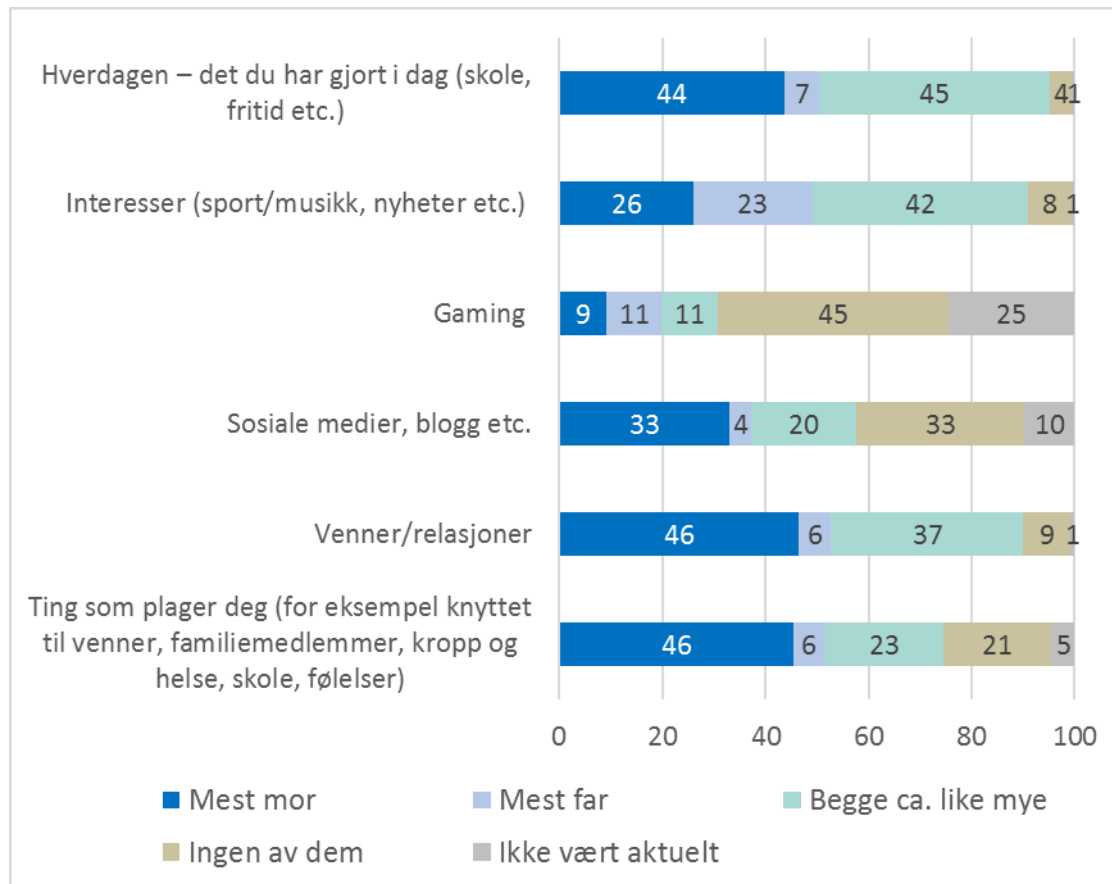
Når det gjelder *andre aktiviteter*, som trening, fotografering, musikk, osv., er det betydelig flere ungdommer som oppgir å ha lært dette mest av far, sammenlignet med mest av mor (34 mot 7 prosent). 23 prosent lærte av begge ca. like mye, mens 22 prosent ikke lærte dette av noen av dem. Til sammen 14 prosent husker ikke, eller mener det ikke har vært aktuelt.

- Kjønn- og aldersforskjellene er gjennomgående små. En betydelig større andel gutter enn jenter oppgir imidlertid å ha lært annen sport/idrett av far (41 mot 26 prosent).
- Andelen som oppgir at begge foreldrene lærte dem de ulike aktivitetene, er jevnt over høyest blant de ungdommene som bor med begge foreldrene sammen eller like mye hos mor og far. Videre finner vi de høyeste andelene som oppgir «mest mor», blant de som bor mest eller kun hos mor, og tilsvarende for de som bor mest eller kun hos far. Det er videre verdt å merke seg at selv blant ungdommene som bor med begge foreldre eller mest mor, er det gjennomgående flere som oppgir å ha lært aktivitetene mest av far, enn av begge like mye eller mest mor.

Samtale med mor og far

Ungdommene i utvalget ble også bedt om å ta stilling til hvem av foreldrene man samtaler med om ulike temaer.

Figur 7: Hvem av dine foreldre snakker du med om: Prosent. N=1004.

Det er mest utbredt å snakke med mor om *venner og relasjoner* og *ting som plager en*. 46 prosent av ungdommene sier de snakker mest med mor om disse temaene, mens kun seks prosent snakker mest med far om dette. Henholdsvis 37 og 23 prosent sier imidlertid de snakker like mye med begge foreldre om dette. Ungdommen snakker også betydelig mer med mor enn med far om *sosiale medier* (33 mot 4 prosent), men en stor andel (33 prosent) sier de snakker like mye med begge foreldre om dette.

Også når det gjelder samtale om *hverdagen* og *interesser*, er andelene som oppgir «mest mor», høyere enn andelene som oppgir «mest far». Aller mest utbredt er det imidlertid å snakke like mye med både mor og far om disse temaene (hhv. 45 og 42 prosent).

Litt flere ungdommer sier de snakker mest med far om *gaming*, sammenlignet med mest med mor. Det klart mest vanlige er imidlertid ikke å snakke med noen av foreldrene om dette temaet (45 prosent).

- En høyere andel jenter enn gutter snakker mest med mor om interesser som sport, musikk, nyheter, osv (31 mot 21 prosent), mens en høyere andel gutter enn jenter snakker mest med far om dette (29 mot 16 prosent). Flere gutter enn jenter snakker med far, mor eller begge om gaming (39 mot 21 prosent), mens jenter i større grad mener dette ikke har vært aktuelt å snakke om (38 mot 12 prosent). Betydelig flere jenter enn gutter samtaler mest med mor om

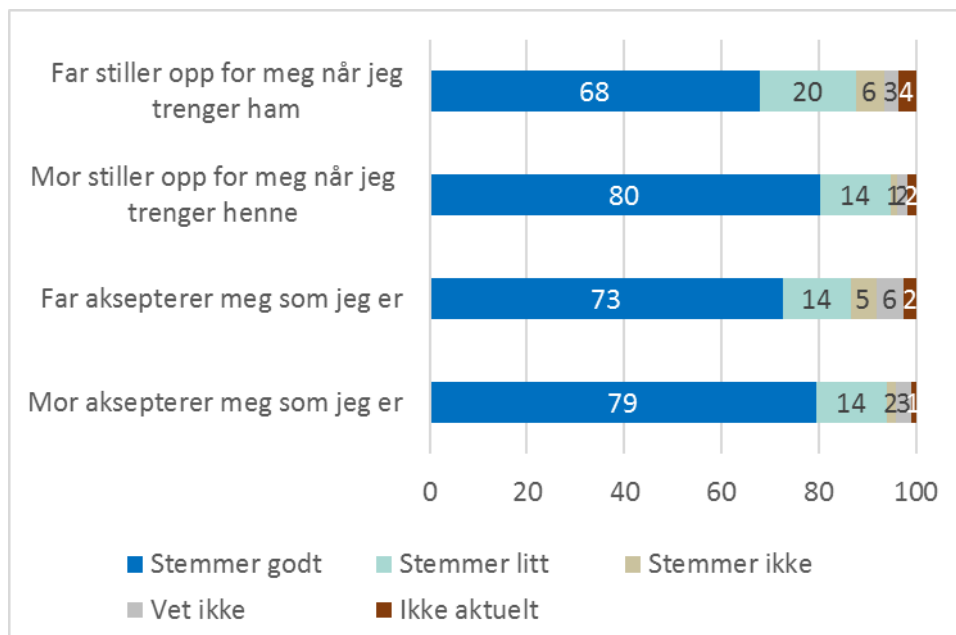
sosiale medier (43 mot 23 prosent), mens guttene i størst grad verken snakker med mor eller far om dette temaet (40 mot 25 prosent). Flere jenter enn gutter snakker mest med mor om venner og relasjoner (55 mot 38 prosent); flere gutter enn jenter snakker omtrent like mye med begge foreldre om dette (42 mot 33 prosent). Tilsvarende mønster gjelder for samtale om ting som plager en: henholdsvis 53 og 39 prosent av jentene og guttene snakker mest med mor om dette, mens henholdsvis 19 og 28 prosent snakker med både mor og far like mye.

- De som bor mest eller kun hos mor, snakker gjennomgående mest med mor, og tilsvarende for de som bor mest/kun hos far. Ungdom som bor med både mor og far, oppgir i størst grad å snakke med begge ca. lik mye – uavhengig av samtaletema. Når det gjelder temaer som sosiale medier og ting som plager en, oppgir imidlertid ungdom som bor med begge foreldre, å snakke aller mest med mor.

Forholdet til mor og far

Avslutningsvis ble også ungdommene bedt om å ta stilling til ulike påstander om forholdet til sine foreldre.

Figur 8: Ta stilling til påstandene nedenfor om dine foreldre: Prosent. N=1004.

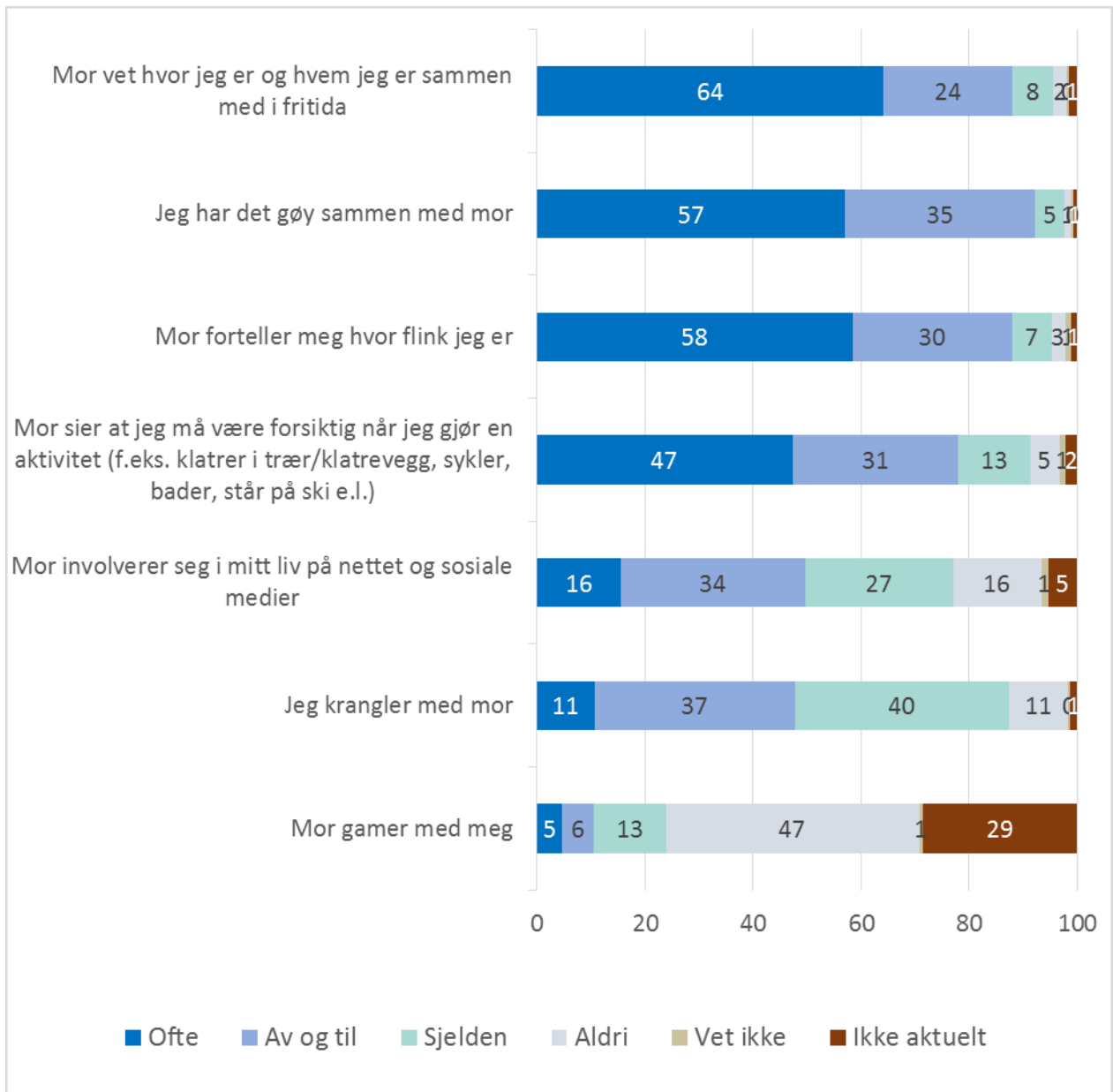
Et klart flertall av respondentene mener det *stemmer godt* både at mor og far stiller opp for dem når de trenger det. En litt høyere andel mener imidlertid dette *stemmer godt* når det gjelder mor, sammenlignet med når det gjelder far (80 mor 68 prosent), mens litt flere ungdommer sier det *stemmer litt* for far (20 prosent) enn for mor (14 prosent).

Det er videre bred enighet om at både far og mor aksepterer en som man er. Andelen som mener dette *stemmer godt*, er litt høyere når det gjelder mor enn far (79 mot 73 prosent).

- Gutter er noe mer enig i at far og mor stiller opp for dem når de trenger det, samt at far og mor aksepterer dem som de er, enn det jenter er.
- De som bor med far, er mer enig i at far stiller opp for dem og aksepterer dem som de er, enn de som bor mest eller kun hos mor. Tilsvarende er de som bor mest eller kun hos far, mindre enig enn øvrige i at mor stiller opp og aksepterer dem som de er. Ungdom som *kun* bor med

mor/far, oppgir i betydelig mindre grad enn øvrige at far/mor stiller opp og aksepterer dem som de er.

Figur 9: Ta stilling til påstandene nedenfor om din mor. Prosent. N=1004.

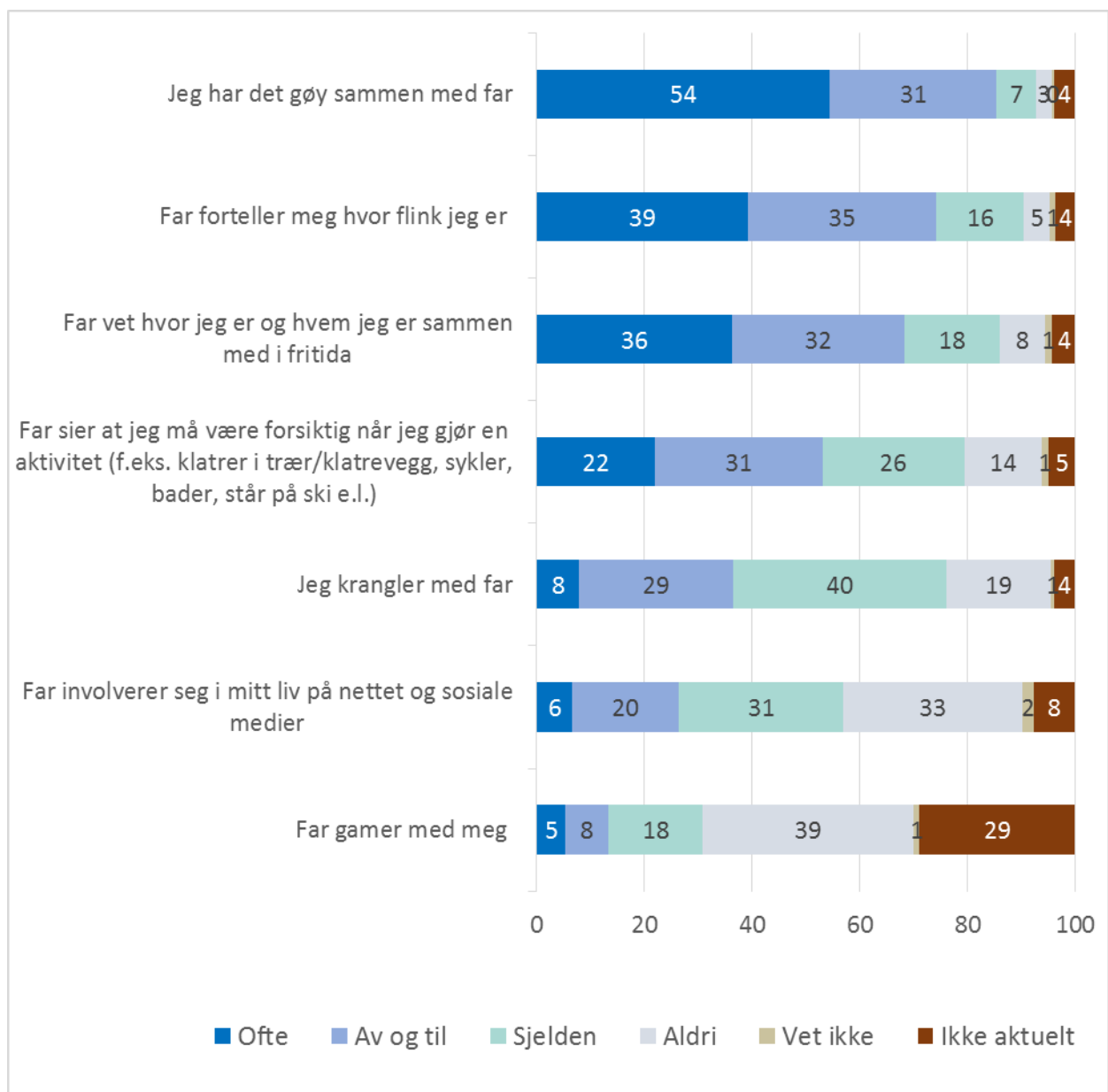
Av de ulike påstandene om mor og forholdet til mor, er det bred enighet blant ungdommene om at *mor vet hvor man er, og hvem man er sammen med på fritida, at man har det gøy sammen med mor, samt at mor forteller meg hvor flink man er*. Rundt seks av ti sier dette ofte er tilfellet, og til sammen rundt ni av ti mener det skjer av og til eller oftere. Det er også en stor andel som mener *mor ofte sier man må være forsiktig* (47 prosent).

Det er færre som mener *mor involverer seg ofte i deres liv på sosiale medier*; flest sier dette skjer av og til (34 prosent) eller sjelden (27 prosent). Det er også flest som mener man kun sjelden (40 prosent) eller av og til (37 prosent) *krangler med mor*.

Det er lite utbredt å *game med mor*. Kun elleve prosent gjør dette ofte eller av og til, og nesten halvparten (47 prosent) av ungdommene sier at dette aldri skjer. Samtidig mener 29 prosent det ikke har vært aktuelt å game med mor.

- Jenter oppgir i betydelig større grad enn gutter at de har det gøy sammen med mor; at mor involverer seg i deres liv på nett og sosiale medier; at man krangler med mor; samt at mor vet hvor man er, og hvem man er sammen med.
- 15-åringene hører oftest fra mor hvor flinke de er. Jo eldre man er, jo sjeldnere krangler man med mor, og jo sjeldnere vet mor hvor man er, og hvem man er sammen med på fritida.
- Ungdom som bor med begge foreldre sammen, har det oftest gøy sammen med mor; sier mor ofte vet hvor de er, og hvem de er sammen med; samt opplever oftest at mor ber dem være forsiktig. De som kun bor hos far, opplever dette sjeldnest.

Figur 10: Ta stilling til påstandene nedenfor om din far. Prosent. N=1004.

Av de ulike påstandene om far og forholdet til far, er det bredest enighet blant ungdommene om at *man har det gøy sammen med far*, samt at *far forteller meg hvor flink man er*. Henholdsvis 85 og 74 prosent sier dette ofte eller av og til er tilfellet.

Andelen som mener *far ofte eller av og til vet hvor man er, og hvem man er sammen med på fritida*, er også relativt stor (68 prosent). Videre svarer litt over halvparten av ungdommene at *far ofte eller av og til sier man må være forsiktig*.

Det er færre som *krangler med far*; flest sier dette skjer sjelden (40 prosent) eller av og til (29 prosent). Videre er det svært lite utbredt at *far aldri involverer seg i deres liv på nettet og sosiale medier*; 31 prosent av ungdommene sier dette sjelden skjer, og 33 prosent sier det aldri forekommer.

Det er aller minst utbredt å *game med far*. Kun 13 prosent gjør dette ofte eller av og til, og 39 prosent av ungdommene sier at dette aldri skjer. 29 prosent mener det ikke har vært aktuelt å game med far.

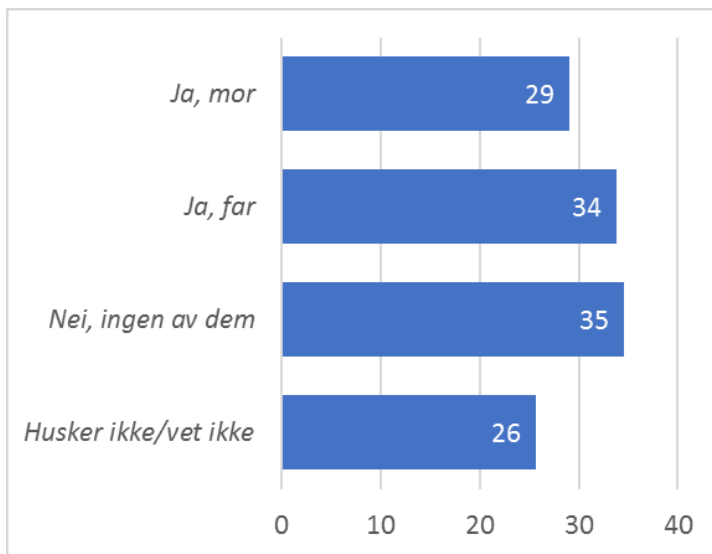
- Kjønnforskjellene er gjennomgående små, men jenter opplever noe oftere enn gutter at far sier de må være forsiktige når de gjør en aktivitet, samt krangler litt oftere med far.
- Det er en tendens til at de yngre ungdommene litt oftere enn de eldre har det gøy sammen med far; opplever at far forteller dem hvor flink de er; samt opplever at far vet hvor de er, og hvem de er sammen med.
- Ungdom som bor mest hos far eller med begge foreldre, har det oftest gøy sammen med far; opplever oftest at far sier hvor flink de er; sier far ofte vet hvor de er, og hvem de er sammen med; samt opplever oftest at far ber dem være forsiktig, mens de som kun bor med mor, opplever dette sjeldnest. De som kun bor hos far, krangler oftere med far enn det ungdom med andre boforhold gjør.

Sammenlignet med forholdet til mor, er det de samme situasjonene som forekommer oftest med far, og det samme gjelder det som skjer sjeldent. Det å ha det gøy sammen med mor/far, og å få skryt av mor/far, er svært vanlig for begge foreldre – dog enda litt vanligere når det gjelder mor.

Videre er det svært lite utbredt både å game med og krangle med mor/far, samt at mor/far involverer seg i ungdommens liv på sosiale medier – uavhengig av forelder. Det er imidlertid litt mer vanlig å game med far, mens det er noe mer utbredt at mor involverer seg i ens liv på nettet og sosiale medier, samt at man krangler litt mer med mor.

Ifølge ungdommen vet mor betydelig oftere enn far hvor man er, og hvem man er sammen med på fritida. I tillegg sier mor atskillig oftere enn far at man må være forsiktig.

Figur 11: Har din mor eller far pusha deg til å gjøre noe du egentlig ikke turte (for eksempel hoppe fra 3-meteren, opptre for et publikum e.l.)? Flere svar mulig. Prosent. N=1004.

Fire av ti ungdommer sier de har blitt pushet av mor og/eller far til å gjøre noe de egentlig ikke turte. Det er litt flere som sier de har blitt pushet av far (34 prosent) enn av mor (29 prosent). 35 prosent har verken blitt pushet av far eller mor, mens 26 prosent er usikre.

- Omtrent like mange gutter som jenter har opplevd å bli pushet av både mor og far.
- Både andelen som har blitt pushet av far, og andelen som har blitt pushet av mor, er begge høyest blant 15-åringene (hvv. 49 og 40 prosent). De eldre ungdommene oppgir i større grad ikke å ha blitt pushet av noen av foreldrene, eller at de ikke husker.
- Andelen som har blitt pushet av mor, er lavest blant ungdom som bor kun hos far (15 prosent) eller mest hos far (18 prosent), men den er også relativt lav blant de som kun bor hos mor (22 prosent). Andelen som har opplevd at far har pushet dem til å gjøre noe de egentlig ikke turte, er lavest blant de som kun bor hos mor (18 prosent).